

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS*

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>			
<p>Dėl ASPĮ viešųjų pirkimų procesų reglamentavime nenustatytos detalios ir aiškios rinkos tyrimo atlikimo tvarkos atsiranda rizika, jog atskiri ASPĮ vykdomi viešieji pirkimai bus nepagrįsti rinkos tyrimu (ar pagrįsti neobjektyviu, paviršutiniškai atliktu) ir dėl to bus netinkamai suplanuotos pirkimui skiriamos lėšos, bus neįvertinti pokyčiai konkrečiame sektoriuje, gali tekti tikslinti ar keisti pirkimo sąlygas, pirkimas gali neįvykti ar būti nutrauktas, gali vėliau tekti keisti pačią pirkimo sutartį arba gali būti nupirkta ASPĮ nelabai naudinga prekė, paslauga ar darbas, gali būti vykdomi pirkimai iš anksto žinomo tiekėjo. O nenustačius šios procedūros dokumentavimo, tampa neįmanoma patikrinti tyrimo rezultatų bei įsitikinti, kad rinkos tyrimas tikrai buvo atliktas ir yra objektyvus.</p>	<p>1. Reglamentuoti rinkos tyrimo atlikimo procedūrą joje numatant: 1.1. sąlygas/aplinkybes/kriterijus, kurių pagalba būtų nustatomas rinkos tyrimo poreikis, rinkos tyrimo apimtys, analizuojami duomenys, tyrimo dalyviai ir jų skaičius; 1.2. rinkos tyrimo atlikimo dokumentavimą; 1.3. pirkimo vykdytojų veiksmus, nustačius esminius rinkos tyrimo atlikimo trūkumus.</p>	<p>Parengtas LSMU KL Poreikių nustatymo ir surinkimo, rinkos tyrimo ir rinkos konsultacijos atlikimo tvarkos aprašas (<i>patvirtinta LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-04-27 d. įsakymu Nr. IV-146</i>), kuriame reglamentuota:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aplinkybės, kurių pagalba nustatomas rinkos tyrimo poreikis, rinkos tyrimo apimtys, analizuojami duomenys, tyrimo dalyviai ir jų skaičius; 2. rinkos tyrimo atlikimo dokumentavimas; 3. pirkimo procedūrose dalyvaujančių darbuotojų veiksmi, atliekant rinkos tyrimą. 	

* Informaciją apie išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodytų pasiūlymų vykdymą ar numatomą įgyvendinimą prašome pateikti STT ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo išvados dėl korupcijos rizikos analizės gavimo dienos.

<p>Perkančiosioms organizacijoms rengiant techninę specifikaciją pagal konkrečių tiekėjų ar ekonominės veiklos vykdytojų siūlomas prekes, paslaugas ar darbus arba pagal kitų pirkimo vykdytojų parengtas technines specifikacijas, atsiranda rizika, jog pirkimo vykdytojas orientuosis ne į savo poreikius, o į tiekėjo galimybes ir dėl to bus apribotos tiekėjų galimybės dalyvauti viešajame pirkime, o pasiektas viešojo pirkimo rezultatas neatitiks perkančiosios organizacijos poreikių ar lūkesčių gali kilti pagrįstų įtarimų dėl išankstinių susitarimų su tiekėjais</p>	<p>1. Numatyti papildomas vidaus kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad techninės specifikacijos reikalavimai būtų pagrįsti ir nediskriminuotų panašių prekių gamintojų, darbų vykdytojų ir paslaugų tiekėjų.</p>	<p>1. Parengtas LSMU KL Poreikių nustatymo ir surinkimo, rinkos tyrimo ir rinkos konsultacijos atlikimo tvarkos aprašas (<i>patvirtinta LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-04-27 d. įsakymu Nr. IV-146</i>), kuriame reglamentuota, jog rinkos tyrimo metu turi būti vertinama ne mažiau nei 3 (trijų) skirtingų tiekėjų ir/arba gamintojų prekių, paslaugų, darbų pasiūla, išskyrus atvejus, kai reikalingas įsigyti prekes, paslaugas ar darbus siūlančių tiekėjų ir/arba gamintojų rinkoje yra mažiau nei 3 (trys), ar prekes, paslaugas, darbus reikia įsigyti ypač skubiai. Numatyta, jei, atlikus rinkos tyrimą, techninė specifikacija negali būti parengta dėl duomenų trūkumo, siūloma atlikti rinkos konsultaciją (<i>5.2., 5.3. skyriai</i>).</p> <p>2. LSMU KL patvirtintas pirkimo iniciatorių sąrašas bei nustatytos sritys už kurias pirkimo iniciatoriai yra atsakingi (<i>LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-05-29 įsakymas Nr. IV-199</i>).</p>	
<p>2. <i>Kitos antikorupcinės pastabos</i></p>			
<p>ASPI nustatytas viešųjų pirkimų procesų teisinis reglamentavimas neužtikrina efektyvios, skaidrios ir aiškios ASPI viešųjų pirkimų procesų valdysenos bei veiksmingos jos priežiūros ir kontrolės, o tai sukelia rizikas nustatyto reglamentavimo nuostatų skirtingam interpretavimui ir nevienareikšmiškam taikymui bei didina atsakingų asmenų diskreciją veikti savo nuožiūra ir priimti vienasmenius sprendimus.</p>	<p>1. Detaliau reglamentuoti viešųjų pirkimų procesą, jame aiškiai apibrėžiant visų viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą, įtvirtinant nuorodas į realiai ASPI egzistuojančias tvarkas bei eliminuojant pirkimo procedūrų vykdytojų diskrecijos teisę viešųjų pirkimų procedūrų vykdyme priimti vienasmenius sprendimus.</p> <p>2. ASPI parengtų viešųjų pirkimų tvarkymui ir apskaitai naudoti ASPI dokumentacijos plane numatytus registrus, bylas ir (ar) informacines</p>	<p>1. Pakoreguotos LSMU KL viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės taisyklės (<i>patvirtinta LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-04-27 d. įsakymu Nr. IV-147</i>):</p> <p>1.1. aiškiai apibrėžiant visų viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą (<i>5 skyrius</i>),</p> <p>1.2. įtvirtinant nuorodas į realiai LSMU KL egzistuojančias tvarkas;</p> <p>1.3. eliminuojant pirkimo procedūrų vykdytojų diskrecijos teisę viešųjų pirkimų procedūrų vykdyme priimti vienasmenius sprendimus, pvz. –</p>	

	<p>sistemas.</p> <p>3. Nustatyti standartines ASPĮ viešųjų pirkimų komisijų praktikoje naudojamų ir į CVP IS keliamų vidinių pirkimo dokumentų apie pirkimui skiriamas lėšas arba sąnaudas formas.</p> <p>4. Reglamentuoti ASPĮ vykdytų pirkimų vertinimo analizės atlikimo ir jos rezultatų panaudojimo procedūrą.</p>	<p>pirkimų iniciatoriai teikiamas neplanines poreikio paraiškas, pirkimo inicijavimo paraiškas privalo suderinti su už pirkimų planavimą, organizavimą ir organizavimo priežiūrą atsakingu darbuotoju (4.11 p.); prašymas tikslinti einamųjų metų pirkimų planą teikiamas dokumentų valdymo sistemos priemonėmis ir derinamas nustatytu eiliškumu: pagal bendro pavaldumo LSMU KL valdymo struktūroje schemą iki direktorių pagal veiklos sritį; su srities direktoriumi; su vyriausiuoju finansininku; su Viešųjų pirkimų skyriaus vadovu. Tvirtinamas LSMU KL generalinio direktoriaus (4.12.11 p.); pirkimus vykdo pirkimo organizatorius arba viešojo pirkimo komisija (5.4.2. p., 5.4.3. p.).</p> <p>2. Viešųjų pirkimų tvarkymui ir apskaitai naudojami LSMU KL dokumentacijos plane numatyti registrai, bylos ir (ar) informacinės sistemos. Naudojami šie registrai – EcoCost ir LSMU KL dokumentų valdymo sistema.</p> <p>3. Pakoreguotas LSMU KL viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas (<i>patvirtinta LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-05-19 d. įsakymu Nr. IV-181</i>), patvirtinant LSMU KL viešųjų pirkimų komisijų praktikoje naudojamas dokumentų formas. Vidinis LSMU KL dokumentas apie pirkimui skiriamas lėšas arba sąnaudas, keliamas į CVP IS/Vidiniai dokumentai – Ecocost priemonėmis suformuota bei nustatytų derintojų ir +generalinio direktoriaus patvirtinta pirkimo inicijavimo paraiška.</p>	
--	---	--	--

		4. Pakoreguotos LSMU KL viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės taisyklės (<i>patvirtinta LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-04-27 d. įsakymu Nr. IV-147</i>), nurodant, jog Vidaus audito skyriaus vadovas, Kokybės skyriaus vadovas, Vidaus kontrolės ir rizikos valdymo komitetas gali analizuoti vykdomus ar vykdytus pirkimus ir teikti savo nuomonę LSMU KL generaliniam direktoriui dėl vykdomų viešųjų pirkimų, informaciją apie pastebėtus trūkumus bei pasiūlymus kaip tobulinti LSMU KL vykdomas viešųjų pirkimų procedūras.	
ASPI pretenzijų teikėjams pateikiant nepakankamai motyvuotus sprendimus tampa neužtikrintas skaidrus ir objektyvus pretenzijų nagrinėjimas	1. Užtikrinti, kad pretenzijų teikėjams būtų pateikiami motyvuoti atsakymai.	Pakoreguotos LSMU KL viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės taisyklės (<i>patvirtinta LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-04-27 d. įsakymu Nr. IV-147</i>), įtvirtinant skundų ir pretenzijų nagrinėjimo tvarką (<i>5.4.5 p.</i>).	
Perkančiajai organizacijai viešojo pirkimo sąlygose numatant reikalavimą pateikti siūlomų prekių pavyzdžius, tačiau nenustatant tų pavyzdžių vertinimo kriterijų (metodikos) atsiranda rizika šališkam viešojo pirkimo pasiūlymų vertinimui, konkrečių tiekėjų protegavimui	1. Viešojo pirkimo sąlygose nustatant tiekėjams reikalavimą pateikti siūlomų prekių pavyzdžius, numatyti tų pavyzdžių vertinimo kriterijus (metodiką).	Pakoreguotos LSMU KL viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės taisyklės (<i>patvirtinta LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-04-27 d. įsakymu Nr. IV-147</i>), įtvirtinant nuostatas, jog jei pirkimo iniciatorius pageidauja siūlomų prekių pavyzdžių, tokiu atveju, turi parengti pavyzdžių vertinimo metodiką ir pateikti ją kartu su iniciavimo paraiška (<i>5.4.4.2. p.</i>)	
ASPI nereglamentuojant sprendimų dėl informacijos apie viešojo pirkimo biudžeto skelbimą/neskelbimą priėmimo, neužtikrinamas šių sprendimų skaidrumas, objektyvumas ir pagrįstumas bei sudaroma galimybė minėtus sprendimus priimančioms asmenims elgtis nesąžiningai	1. Nustatyti aiškų informacijos apie viešojo pirkimo biudžeto skelbimą/neskelbimą nustatymo mechanizmą.	Pakoreguotos LSMU KL viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės taisyklės (<i>patvirtinta LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-04-27 d. įsakymu Nr. IV-147</i>), jose nustatant aiškų informacijos apie viešojo pirkimo biudžeto skelbimo/neskelbimo nustatymo mechanizmą (<i>5.4.6. p.</i>)	

<p>ASPI nesudarant metinio viešųjų pirkimų plano, pirkimų plane nenurodant konkretaus planuojamo pirkti objekto pavadinimo ir rinkos tyrimais pagrįstų planuojamų pirkimų verčių bei dažnai keičiant pirkimų planus ir (ar) neviešinant to priežasčių/aplinkybių, tampa neužtikrintas viešųjų pirkimų skaidrumo ir lygiateisiškumo principų bei racionalaus lėšų panaudojimo tikslo įgyvendinimas ASPI viešuosiuose pirkimuose, nes sudaromos sąlygos vykdyti į metinį pirkimų planą neįtrauktus pirkimus, skaidyti realią pirkimo vertę, pirkimą vykdyti iš konkretaus tiekėjo bei nustatyti šališką, neobjektyvią ir rinkos tyrimais nepagrįstą planuojamo pirkimo vertę</p>	<p>1. Metinių pirkimų planų keitimo procedūras reglamentuojančiuose vidiniuose teisės aktuose įtvirtinti nuostatas, įpareigojančias pirkimo plano keitimo iniciatorius argumentuoti ASPI metinių viešųjų pirkimų planų keitimo poreikį.</p>	<p>1. Patikslintose LSMU KL viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės taisyklėse (<i>patvirtinta LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-04-27 d. įsakymu Nr. IV-147</i>) numatyta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. pirkimo iniciatorius „<..> kartu su neplaninio poreikio paraiška pateikia reikalingumo pagrindimą <..>“ (4.12.12 p.). 1.2. Prašymas tikslinti einamųjų metų pirkimų planą teikiamas dokumentų valdymo sistemos priemonėmis ir derinamas nustatytu eiliškumu: pagal bendro pavaldumo LSMU KL valdymo struktūroje schemą iki direktorių pagal veiklos sritį; su srities direktoriumi; su vyriausiuoju finansininku; su Viešųjų pirkimų skyriaus vadovu. Tvirtinamas LSMU KL generalinio direktoriaus (4.12.11 p.). 	
<p>Kai kuriose ASPI nepakankamai valdomos interesų konfliktų rizikos galimai neužtikrina viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių darbuotojų nešališkumo, gali sudaryti tiesiogines sąlygas subjektyvių sprendimų priėmimo rizikoms kilti</p>	<p>1. ASPI vadovams spręsti klausimą dėl tam tikrų viešojo pirkimo proceso dalyvio funkcijų priskyrimo konkrečiam asmeniui, o ne pareigybei.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. LSMU KL patvirtintas pirkimo iniciatorių sąrašas bei nustatytos sritys už kurias pirkimo iniciatoriai yra atsakingi (<i>LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-05-29 įsakymas Nr. IV-199</i>). 2. Darbuotojui tapus viešojo pirkimo proceso dalyviu, jis pasirašytinai informuojamas apie pareigą pateikti/papildyti viešų ir privačių interesų deklaracijas (4.8. p.). 3. Viešųjų pirkimo komisijos pirmininkas atsakingas, jog viešojo pirkimo proceso dalyviai būtų pateikę/papildę deklaracijas iki viešojo pirkimo proceso pradžios (<i>Viešų ir privačių interesų derinimo LSMU KL tvarkos aprašo 5.2.6. p.</i>) 	

		<p>4. Visi viešojo pirkimo proceso dalyviai gali dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose tik pasirašę konfidencialumo ir, jei taikoma, nešališkumo deklaracijas (4.8. p.).</p> <p>5. Ligoninės generalinio direktoriaus 2022 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 1V-158 „Dėl rekomendacijų dėl privačių interesų konfliktų derinimo ir deklaracijų pildymo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninėje patvirtinimo“ patvirtintos Rekomendacijos dėl privačių interesų konfliktų derinimo ir deklaracijų pildymo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninėje.</p> <p>6. LSMU KL 2023 m. gegužės 16 d. – 2023 m. gegužės 26 d. buvo atliekamas planinis viešuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų privačių interesų deklaracijų pateikimo patikrinimas. Buvo tikrinama, ar darbuotojai, dalyvaujantys viešųjų pirkimų procedūrose (viešųjų pirkimų iniciatoriai, organizatoriai, komisijų nariai), yra pateikę privačių interesų deklaracijas PINREG. Sekantis patikrinimas numatomas 2023 m. gruodžio mėn.</p>	
<p>ASPI vadovai paskirdami pirkimų iniciatorius neapibrėžia jų kompetencijos ribų, dėl ko nėra aišku kokius konkrečius pirkimus atskiri pirkimų iniciatoriai turi ir gali inicijuoti, dėl to gali kilti proteguojamų pirkimų rizikos, tokius pirkimus inicijuoti gali būti pavedama „palankesniai“ darbuotojui</p>	<p>1. Nustatyti pirkimų iniciatorių kompetencijos ribas.</p>	<p>LSMU KL patvirtintas pirkimo iniciatorių sąrašas bei nustatytos sritys už kurias pirkimo iniciatoriai yra atsakingi (<i>LSMU KL generalinio direktoriaus 2023-05-29 įsakymas Nr. 1V-199</i>).</p>	